Чи зникне хабарництво після ліквідації МСЕК

Читать на русском

Чи зникне хабарництво після ліквідації МСЕК

Чим історія військкома Борисова нагадує хайп навколо МСЕКів.

Спочатку не про ексочільницю МСЕК Хмельниччини Тетяну Крупу, яка знаходиться під слідством і перебуває у СІЗО, а про інший гучний скандал півторарічної давнини з ексвоєнкомом Одещини Євгеном Борисовим. У квітні 2023 року ЗМІ повідомили, що пан полковник бере хабарі за оформлення "білих білетів" для військовозобов'язаних, а на його родичів оформлена нерухомість в Іспанії.

Спочатку Борисова відсторонили і почали службову перевірку, але в травні ДБР порушило щодо нього кримінальну справу за фактом хабарництва. Стаття, яку йому інкримінували, передбачає ув'язнення терміном до 12 років. Борисов виправдовувався, що його дружина – бізнесвумен і він не має стосунку до грошей і майна, які у нього виявили розслідувачі.

22 липня полковнику оголосили підозру ще по інших статтях і за кілька днів по тому затримали під заставу у 150 млн грн. На майно наклали арешт. У жовтні 2023-го суд хоч і залишив колишнього воєнкома під вартою, проте зменшив суму застави до 100 млн. Тихенько, коли до цієї справи увага громадськості знизилася, заставу зменшили всього до 12 млн і наприкінці травня вже цього року Борисов мав вийти із слідчого ізолятора, бо гроші за нього внесли. Однак прямо на виході із тюрми його знову затримали вже за іншою справою – організацією легалізації незаконних прибутків на суму 142 млн грн.

На початку цього місяця прокурори Спеціалізованої прокуратури у сфері оборони Південного регіону скерували до суду обвинувальний акт стосовно колишнього начальника Одеського обласного ТЦК за фактами підроблення документів та їх використання, самовільного залишення місця служби та ухилення від військової служби (ч. 4 ст. 358, ч. 5 ст. 407 та ч. 4 ст. 409 КК України).

Воєнком Борисов

Слідство встановило, що він у грудні 2022-го і січні 2023-го їздив на Сейшели та до Іспанії. Але це не ті гучні статті, по яких його затримували! Перша із інкримінованих карається штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або пробаційним наглядом на строк до двох років, або обмеженням волі на той самий строк.

Друга – позбавленням волі строком від 5 до 10 років, але довести це непросто, адже воєнком не втік, а повернувся на службу. Третя стаття також передбачає тюремне ув'язнення, але в ній ідеться про ухилення від несення обов'язків військової служби шляхом самокалічення або шляхом симуляції хвороби, підроблення документів чи іншого обману. Щоб задіяти цю статтю, потрібно притягати і подільників, тих, хто давав медичні висновки. А про підозру цим особам, про їхній арешт і притягнення до суду повідомлень не було.

Може здатися, що одеського воєнкома поки підчепили на гачок за начебто підробку документів і самоволку, тобто за легші статті, а далі підуть тяжчі. Проте з огляду на епопею зі зменшенням сум застави, цілком імовірним видається інший варіант. Що на цьому буде крапка в цій історії. Повчальної в контексті хвилі викриттів голів МСЕК. Реакція влади на неї дуже нагадує реакцію на скандал із Борисовим.

Тоді ініціювали перевірки всіх ТЦК, багато їх очільників звільнили. Без особливого розголосу, за що кожного конкретно. Згодом популярності набула думка про негативний вплив цих рішень на процес мобілізації. Але це тільки частина проблеми, адже наслідком звільнень не стало очищення ТЦК від хабарників у погонах. Як приклад – серпневі затримання за підозрою у хабарництві начальників ТЦК Бучанського і Бориспольского районів Київщини Леоніда Викочка та Сергія Русина. Простіше кажучи, проблема у системі, її не вирішують точкові затримання впійманих на корупції посадовців.

Прецедент Крупи. Як зловживання у МСЕК стали одкровенням для влади

Не будемо зайве переповідати епізоди гучної справи ексголови медико-соціальної експертної комісії Хмельниччини Тетяни Крупи. До сьогодні вона гримить у ЗМІ і в соцмережах. Тепер громадськість уважно спостерігатиме, чи не спускатимуть на гальмах її справу, як це у нас водиться з резонансними корупційними історіями.

Бо є небезпідставні підозри, що зв'язки лікарки у високих кабінетах та наявність у неї компромату на чиновників, які користувалися її послугами (до прокурорів-інвалідів ще повернемося), сприятимуть пом'якшенню запобіжного заходу та загалом перекваліфікації проступку на менш тяжкий.

Тетяна Крупа під час обрання їй запобіжного заходу у суді (фото РБК-Україна)

Спробуємо глянути на все, що відбувається навколо МСЕК після викриття Крупи, глибше. Отже, перше: скандал у Хмельницькому підігрів попит населення на інформацію щодо статків інших голів і співробітників комісій, цей попит, з одного боку, задовольняють ЗМІ, з іншого – силові і слідчі органи, які чомусь не бачили і не чули про зловживання медиків, а тепер прозріли і кинулися тих обшукувати і затримувати. Хоча ще до Крупи були повідомлення про корупційні оборудки у МСЕК. Згадаємо кілька останніх за часом.

У серпні СБУ повідомила про викриття схеми на Полтавщині. Як повідомлялося, підозра у хабарництві впала на голову міжрайонної комісії Бахмуту. Посадовиця-переселенка буцімто діяла у змові з лікарями інших регіонів. За приблизно 200 тис. грн бажаючим видавали фіктивні довідки про інвалідність для уникнення мобілізації. Наступний епізод: у вересні вручили підозру в. о. керівника Фастівської міжрайонної МСЕК, яку впіймали на хабарі $10 тис. за оформлення фіктивної інвалідності III групи (а скільки ж тоді коштувала II група, яка дозволяє уникнути мобілізації?!).

8 жовтня Нацполіція повідомила про затримання голови міжрайонного МСЕК Київської області за підозрою у видачі фальшивих документів для ухилянтів. А новин про окремих медиків, котрі поставили на потік надання довідок, завдяки яким люди отримували фальшиву інвалідність, і не перерахувати. Причому пакет послуг дуже схожий: за відповідну плату довідку видавали навіть без хоча б мінімальних обстежень.

Що цікаво: про подальшу долю справ не повідомлялося. Є новини про обшуки, затримання, іноді навіть про суми застави, а про реальні судові вироки – катма. За останні півроку у відкритих джерелах повідомлялося про вердикт Свалявського суду Закарпаття, який присудив лікарю-непропатологу, котрий із хворого чоловіка вимагав хабара за інвалідність, 34 тис. грн і заборону працювати у лікарських комісіях протягом року. І то невідомо, чи пов'язаний цей випадок із мобілізацією.

Відставка Костіна та інший випуск пари

Ледь не щодня – нові викриття. У керівництва МСЕК Вінничини знайшли квартири, десятки земельних ділянок, автопарк із Tesla. Це тільки поглянули на статки голови Юлії Даниленко та її заступника Віктора Власюка. А ще – купу бізнесу. Як повідомив журналіст Юрій Ніколов, останній із цього дуету – батько братів-близнюків Віталія і Владислава Власюків.

Перший із них – заступник голови Хмельницької ОВА з питань цифрового розвитку, а другий – радник очільника Офісу президента, уповноважений із санаційної політики. А буквально вчора українців шокували новиною: у керівниці обласної МСЕК на Миколаївщині знайшли $450 тис., а в її сина – російський паспорт. Як кажуть у таких випадках – далі буде. Та чи будуть реальні посадки – ось питання з питань.

Друге: оскільки в історіях із хабарниками завжди є дві сторони, хто бере і хто дає, дуже важливою є реакція відповідних органів на обидві ці сторони. Протягом війни – і до скандалу з Борисовим, і після, і до викриття Крупи, і після – постійно чути заклики до справедливості: всі, хто відкосив від мобілізації завдяки корумпованим чиновникам і лікарям мають пройти повторне обстеження в інших місцях під суворим контролем. Однак про випадки повторних ВЛК чи МСЕК не повідомлялося. Мабуть, їх не було тому, що перевірки непридатних та інвалідів наново вивели б перевіряльників на себе самих.

Таке припущення напрошується після історії з прокурорами-інвалідами. Так, учора генпрокурор Андрій Костін подав у відставку, чутки про неї точилися давно та, безумовно, її прискорила реакція генерального на скандал із горе-прокурорами. Костін повторив стратегічну помилку Олексія Резнікова, який замість швидко і жорстко відреагувати на корупційний "ячний" скандал взявся виправдовуватися.

Президент Володимир Зеленський зробив особливий акцент на темі МСЕК, чим підкреслив важливість цього питання для нього особисто. А Костін, замість позвільняти з роботи з ганьбою підшефних, на кого впала підозра у фальшуванні, або хоча б відсторонити на час розслідування, закликати ДБР порушити справи по кожному клієнту Крупи з його відомства, почав розповідати, що прокурори повинні добровільно пройти повторне обстеження, ініціював робочу групу із залученням міжнародних експертів. Тепер в Україні буде новий генпрокурор.

Головне, щоб він урахував помилки попередника. Ні, не заглядав у рота президенту, а діяв на випередження, ініціював перевірку у всіх обласних прокуратурах. Бо корупційна "крупа" розсипалася по всій Україні.

Третій момент: що робити з МСЕК. За рішенням РНБО вирішили їх ліквідувати, а Кабмін спільно з МОЗ у місячний термін мають внести до парламенту законопроєкт про реформування цієї інституції. НАЗК у свою чергу має розробити законопроєкти, які б визначали голову і членів МСЕК суб'єктами кримінальної відповідальності за незаконне збагачення. На цьому місці мали б бути оплески, але…

10 жовтня МОЗ презентувало законопроект, який передбачає системні зміни в медичній частині експертизи. Тобто законопроект написали і без вказівки РНБО. Серед іншого пропонується цифровізувати МСЕК і ввести для членів комісій обов'язкове декларування доходів. А в наступному році МСЕК у нинішньому вигляді пропонували ліквідувати.

Про цифровізацію процесів проходження всіх етапів медико-соціальних експертних комісій, перевірку декларацій членів МСЕК та перевірку та перегляд необґрунтованих рішень щодо інвалідності посадовців та аудит відповідних пенсійних нарахувань на засіданні Радбезу говорив і президент Зеленський. А ще – про кадрові рішення. Тобто, Костіним, можливо, відставки не обмежаться. Принагідно нагадаємо: МСЕК підпорядковані МОЗ. А ще зауважимо, що такі випадки, як з прокурорами, цілком реальні і в інших державних органах влади. То ж якщо перевіряти, то всіх, не чекати, доки зашкваряться чергові "інваліди".

Представники громадянського суспільства наголошують на реформуванні цих комісій і пропонують свої варіанти реформ давно, проте якби не вивели на чисту воду Тетяну Крупу, навряд чи щось зрушилося з місця. І ось чому. 1 лютого 2023 року міністерство Віктора Ляшка у відповідь на критику роботи експертних комісій з боку військових заявило про наміри спільно з Мінсоцполітики подати на розгляд уряду план заходів щодо реформування МСЕК. Згодом Ляшко повідомляв про "амбітний план", реалізація якого дозволить вже у 2024 році запустити "нову модель".

Крім того, місяць тому Верховна Рада у першому читанні схвалила законопроєкт №11225 щодо удосконалення процедур медико-соціальної експертизи. Тобто цей документ вже не актуальний і до нього не повернуться? А навіщо тоді депутати його ухвалювали?..

В Україні є реєстр "Оберіг", є допоміжний реєстр "Резерв+". Є з десяток інших реєстрів, але при цьому корумпованість чиновництва нікуди не поділася. Наївно думати, що цифровізація вирішить проблеми, втім точно ускладнить махінації співробітників МСЕК чи що там буде на її місці. Допоки суспільство і нинішні та потенційні махінатори не побачать на лавах підсудних десятки чи сотні тих, хто перетворив цю сферу на суцільне заробляння грошей, тих, хто брав і давав хабарі, реальних змін не буде. Скільки засідань Радбезу не збирай…

Автор: Юрій Васильченко

Теги: Зеленский | Костин Андрей | Прокурор | ДБР | МСЭК | Крупа Татьяна | Борисов Евгений | Взятки | хабарі | Коррупция | Корупція | МСЕК

Максим Левченко
ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР

24 жовтня 2024 г., 19:13 | Переглядів: 2410 | Коментарі: 1

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

Важливі новини

Останні новини

По даті | По переглядам | По коментарям

- 18:13 Очищення партійних лав руками головного «перебіжчика»: Антон Яценко в Києві вирішував долю черкаських депутатів без журналістів
- 18:07 Справжнє містобудівне планування: головний архітектор Франківська Мусіловський за ніч «звів» 2 мільйони застави та вийшов із СІЗО
- 18:01 Травневий наступ РФ провалився: найнижчі темпи просування з жовтня 2023 року, — DeepState
- 17:55 Екснардеп Юрій Береза закликав заборонити високопосадовцям обіймати посади, якщо їхні діти ховаються за кордоном
- 17:50 На Мальті прогримів потужний вибух на фабриці феєрверків: госпіталізовано двох чоловіків, пошкоджено навколишні будинки
- Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне
- 17:44 Керівника Львівської обласної прокуратури Миколу Мерета та його заступників звинувачують у шантажі місцевих забудовників
- 17:38 Заступнику голови Солонківської громади Миколі Пущаку оголосили підозру через ДТП із потерпілим на трасі «Київ-Чоп»
- 17:33 НАБУ і САП оголосили нову підозру ексзаступнику міністра інфраструктури Василю Лозинському у справі про зловживання
- 17:28 «Екссмотрящий» за Київрадою Денис Комарницький особисто зустрічає VIP-гостей у власному 5-зірковому готелі у Словенії
- 17:22 Очільнику Служби відновлення Львівщини Олегу Березі оголосили підозру через нецільове використання 94 мільйонів
- 17:04 Від нарощування вій — до мобілізації: в одеському ТЦК впізнали відомого місцевого б'юті-майстра
- 16:58 «В усьому винен ретроградний Меркурій»: «ворожка Єрмака» Вероніка "Феншуй" знайшла астрологічну причину зливів у справі Міндича
- 16:52 В Одесі стався конфлікт між цивільними, ТЦК та поліцією під час мобілізації
- 16:48 На півдні Одещини росіяни обстріляли лікарню та пологове відділення: там перебували жінки з немовлятами
- 16:42 Нікол Пашинян заявив про відсутність підстав для референдуму щодо вибору між ЄС та ЄАЕС
- 16:37 Новий історичний максимум: НБУ підвищив офіційний курс долара до 44,30 гривні
- 16:32 Іран виходить із переговорів зі США та оголошує про повне блокування Ормузької протоки
- 16:27 **Ситуація на фронті: від початку доби росіяни здійснили 62 штурми, найзапекліші бої тривають на Покровському напрямку**
- 16:21 Омбудсмен Дмитро Лубінець розкритикував реформу ТЦК та заявив про системні порушення прав громадян
- 16:15 На Харківщині посадовців ТЦК затримали на хабарі: за 250 тисяч гривень обіцяли службу в тилу
- 16:10 Директор TeleTrade та шахрай Сергій Сароян зачищає інтернет від згадок про пограбування українських інвесторів та доказів фінансового терору
- 16:04 Новоплатонівка під контролем ЗСУ: 115-та бригада зачистила селище від російської піхоти

Теги новин

COVID-19 агрессия России Атака Війна Война ВСУ Вторжение Дональд Трамп Донбасс ДТП Зеленский ЗСУ Киев Київ коронавирус Коррупция Напад Росії на Україну Нападение России на Украину оккупанты окупанти Порошенко Путин Росія Россия СБУ США Украина Україна ЧП Эпидемия коронавируса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможе
- Частково зможе, але не відразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування
Показати всі опитування на сайті

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал
Реклама на сайті • Наші партнери
Політика конфіденційності

Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.

0.040393